Mikko Peltonen, MMM
12.11.2021

HE 186/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä verovuosina 2021–2025 annetun lain sekä varainsiirtoverolain 56 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa 16.11.2021 kokousta varten. Maa- ja metsätalousministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksen pääasiallisena sisältönä on kasvattaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennystä aiemmin säädetystä 50%:n tasosta 150%:n tasolle. Lain voimassaoloa esitetään pidennettäväksi vuoden 2027 loppuun. Esitykseen sisältyy lisäksi varainsiirtoverolain tekninen muutos. Hallituksen esitys perustuu budjettiriihessä 9.9.2021 tehtyyn päätökseen.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemys

Esityksen yleinen tavoite tukea elinkeinotoiminnan ja maatalouden tutkimus- ja kehittämistoimintaa on kannatettava ja se tukee osaltaan myös tavoitetta nostaa tki-toiminnan osuus 4%:n tasolle BKT:stä.

On hyvä, että esityksessä korostetaan elinkeinotoiminnan yhteydessä erikseen maataloutta. Maatilojen kannattavuuden parantaminen on yksi toimialan keskeisimmistä haasteista. Lisävähennykset toimisivat merkittävänä kannustimena maatiloille ja maaseutuyrityksille panostaa pitkäjänteiseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan, mikä tuottaa uusia keinoja toiminnan kannattavuuden parantamiseen.

Maataloudelle on asetettu kunnianhimoisia ilmasto- ja ympäristötavoitteita, joita ei pystytä saavuttamaan ilman tutkimus- ja kehittämispanostuksia. Verokannustimet tukisivat siten myös mm. Suomen tavoitteita päästä hiilineutraaliuteen vuoteen 2035 mennessä.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnassa avainasemassa ovat tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatiot, mutta tutkittuun tietoon perustuvien ratkaisujen ja sovellusten löytämiseksi tarvitaan kiinteää yhteistyötä tutkimuksen ja käytännön toimijoitten välillä. Maatilojen kynnystä osallistua tutkimus- ja kehittämishankkeisiin on tarpeen madaltaa. Esitetty lisävähennys toimisi juuri tällaisena osallistumiskynnystä madaltavana lisäkannustimena. Maatilojen aktiivisempi osallistuminen tutkimus- ja kehittämishankkeisiin olisi myös tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden kannalta hyvä asia.

Kotimaisen ruuantuotannon merkitys huoltovarmuudelle korostuu poikkeus- ja kriisitilanteissa. Maailmanlaajuinen koronapandemia on hyvä esimerkki

siitä, että globaaliin toimintaympäristöömme sisältyy paljon epävarmuuksia ja vaikeasti ennakoitavat muutokset ovat mahdollisia. Maatalouden tutkimus- ja kehittämistoiminnalla on tärkeä osa Suomen elintarvikeomavaraisuuden vahvistamisessa. Hallituksen esitys tukisi siten yhteiskunnan huoltovarmuuden turvaamista.

Hallituksen esitykseen sisältyvä varainsiirtoverolain muutos on luonteeltaan tekninen ja sellaisenaan kannatettava.